

pre jednostranné spojenie. KLEMA v čase vysielania USA rozviedkou sa zdržuje na rôznych neznámych miestach, z čoho vzniká podozrenie, že môže vysielanie počúvať. V novembri 1968 s manželkou bol na návšteve svokra LUXA v Stuttgarte. Konkrétnejšie štátobezpečnostné poznatky o jeho návšteve u svokra neboli zaznamenané.

Boli vytvorené podmienky pre previerku LUXA v Stuttgarte cez Ing. Lubomíra ONDRISA, ktorý je na 6-mesačnej brigáde v Stuttgarte.

- V akcii "TYPOGRAF" je rozpracúvaný Hugo REICH z Paríža pre podozrenie, že je využívaný francúzskou rozviedkou. Menovaný často cestuje do ČSSR. V roku 1968 bol v ČSSR trikrát, kedy s ním bol nadviazaný kontakt. V januári 1968 pri pohovore navrhol orgánom ŠtB, aby za ním do Paríža vyslali vyškolenú osobu pre plnenie štb. úkolov, že tejto osobe bude nápomocný. Pri rozhovoroch s TS "JUZEKOVOU" túto vyťažoval na jej manžela, ktorý je dôstojníkom letectva u čs. armády a zároveň ju pozýval na návštevu do Paríža.

V auguste 1968 svoju návštevu v ČSSR zdôvodňoval postavením náhrobného kameňa svojim rodičom. Pre kritickú situáciu v auguste predčasne odišiel z ČSSR. Tretíkrát v roku 1968 bol v ČSSR REICH začiatkom decembra za účelom prevedenia do zahraničia 15-ročného syna jeho sestry Ruženy LIPTÁKOVEJ, ktorá sa s manželom zdržuje vo Viedni, kde emigrovala. Syna LIPTÁKOVEJ nepreviedol, lebo na čs. - rakúskych hraniciach v Petržalke bol spomínaný syn zadržaný a vrátený späť do Košíc. Pri posledných návštevách v ČSSR REICH obmedzil svoje rozsiahle styky.

- V akcii "ADVOKÁT" je rozpracúvaný Vincent ONOFREJ ako nelegál, ktorý v roku 1968 ušiel do Paríža. Zistilo sa, že v roku 1949 rodičia menovaného v Tulčíku, okr. Prešov obdržali správu z Paríža, že sa tento utopil v rieke Seina. V roku 1963 bola cez agentúru získaná správa, že ONOFREJ sa neutopil, ale bol vyslaný do ČSSR ako nelegál. V roku 1968, že legenda o utopení ONOFREJA vytvoril dr. FABIANEK, ktorý v roku 1948 spolu s objektom ušiel do zahraničia a t.č. je profesorom na clevelandskej univerzite. Okrem toho v roku 1968 sa zistilo, že ONOFREJ t.č. sa má zdržiavať v Španielsku a udržiavať styky s emigrantom ĐURČANSKÝM. Tiež má udržiavať styky so svojim bratrancom Ondřejom ONOFREJOM, ktorý je námestníkom riaditeľa OSP v Bardejove. Získané poznatky nie sú však zatiaľ preverené. Ďalej v priebehu roku 1968 sa vyjasňovala osoba NOVÁK, ktorý bol orgánmi ŠtB v Prahe zaistený pre špionáž. Bolo podozrenie, že NOVÁK je totožný s Vincentom ONO-

FREJOM. Všestranným preverením sa však vyjasnilo, že NOVÁK skutočne nieje totožný s ONOFREJOM.

- V akcii "KOMINÁR" je rozpracúvaný Bartolomej KORENCSÁK z Hanau - NSR pre podozrenie zo špionážnej činnosti. Cez agentúru bola preverená krycia adresa BND - Viliam KROHLI, Stamberk, ktorú KORENCSÁK dal nášmu TS "HEGEDUŠOVI". Preverením sa zistilo, že táto adresa neexistuje. Bol vypracovaný a schválený návrh pre vycestovanie TS "HEGEDUŠA" do Rakúska. So sovietskymi bezpečnostnými orgánmi bolo prejednané vypracovanie dezinformačnej správy pre BND, ktorú použije "HEGEDUŠ" pri styku s objektom v zahraničí. TS "HEGEDUŠ" vycestuje do Rakúska v roku 1969.
- V akcii "VRANA" je rozpracúvaný Aladár KAŇA zo Stuttgartu pre podozrenie zo špionáže. Do akcie bol vyhladený kandidát pre TS "OROL". Je v štádiu rozpracúvania. Cestou tohto kandidáta bola získaná terajšia adresa objektu v NSR. Kandidát je pripravovaný k verbovke a k vycestovaniu.
- V akcii "TATRAN" je rozpracúvaný Verner KALTENFLEITER, novinár z NSR, pre podozrenie zo styku s BND. Objekt dňa 24. 8. 1968 prišiel do ČSSR na 21-dní. Podľa cestovných dokladov mal pricestovať do Košíc, kde neprišiel, zdržal sa v Prahe len 3 dni a predčasne odišiel späť do zahraničia. Pricestoval vozidlom inej poznávacej značky a tiež použil iný prechod OPK ako používal doposiaľ. V pasových dokladoch pri tejto návšteve mal uvedené i iné bydlisko a povolanie ako pri predošlých cestách. Svoje styky ako novinár pri poslednej návšteve obmedzil. Okrem toho v akcii sa zistili styky objektu Theodor HILČEK a Karol KOSA, obaja tlačoví tajomníci ministerstva dopravy.
- V akcii "MERCEDES" bol rozpracúvaný Rudolf RUŽIČKA, navrátiliec, pre podozrenie zo spolupráce s rozviedkou. V priebehu roku 1968 sa zistilo, že prevádza machinácie s valutama. Chcel vycestovať do Talianska a vyviezť 2.575 USA dolárov, 590 DM a 500 rakúskych šilingov. Na náš zásah dňa 1. 12. 1968 bola mu na OPK Hraničná pri Hornáde prevedená dôsledná prehliadka a najdené valuty zabavené. Na menovaného bolo zahájené trestné stíhanie a vylúčený z ďalšieho rozpracovania, pretože sa ukázal ako nevhodný pre nepriateľskú rozviedku.

V priebehu roku 1968 sa pracovalo aj na akciách vedených po problematike nacionalistických organizácií ukrajinských a židovských, ktorých predstavitelia v zahraničí sú v styku s nepriateľskými rozviedkami.

Po ukrajinských nacionalistoch v akcii "VEDA" sú vedení asistenti Filozofickej fakulty v Prešove MURAŠKO, BAČA a MUŠINKA, ktorí sú aktívnymi pracovníkmi v oblasti ukrajinskej kultúry v Prešove. Menovaní udržujú písomné a osobné styky s niektorými spisovateľmi na ZU-SSR a vedúcimi osobami OUN v Mníchove - dr. KORDJUKOM, Ivanom ŽEGUCOM, Ivanom KERESTYĽOM, dr. Bohdanom MYKYŤUKOM a ďalšími.

V priebehu roka 1968 do akcie boli prevedené viaceré agentúrno-operatívne opatrenia, na základe ktorých bolo zistené nasledovné:

Začiatkom roku 1968 redakcia "DUKLA" v Prešove obdržala od OUN zo zahraničia "Manifest k ukrajinskému národu", v ktorom je výzva za odtrhnutie Ukrajiny od ZSSR. Uvádzaní vedúci pracovníci OUN v Mníchove po januári 1968 prejavili zvýšený záujem o situáciu na ZU-SSR a o ČSSR. Predovšetkým sa zaujímali o činnosť spisovateľov na Ukrajine a či sa nepristupuje k ich zatýkaniu. V ČSSR sa zaujímali o celkový vývoj, najmä o činnosť ukrajinskej inteligencie v Prešove a jej kultúrnych pracovníkov.

Túto situáciu centrála OUN v Mníchove zisťovala a zisťuje cez osoby z radov ukrajinských emigrantov v zahraničí, ktorí dochádzajú do ČSSR na návštevu a tiež k tomu využívajú čs. občanov z radov ukrajinskej národnosti. Ukázalo sa to v júni 1968, kedy šiesti Ukrajinci z NSR a USA boli na oslavách ukrajinských piesní a tancov vo Svidníku a dňa 7. - 13. augusta 1968, v ktorom čase Anna NÁKONEČNÁ, dr. Bohdan MYKYŤUK a dr. Anna HORBATSCHOVÁ z NSR boli na kongrese svetovej slávisťiky v Prahe a pri tejto príležitosti všetci navštívili v Prešove MURAŠKU a spol. (osoby rozpracúvané v akcii). Dr. Anna NÁKONEČNÁ preverovala aj činnosť nášho TS "PAXIBA" ktorý koncom roku 1967 nadviazal osobný kontakt v zahraničí s KORDJUKOM, KERESTYĽOM a ŽEGUCOM.

TS "PAXIB" v októbri 1968 bol v Mníchove v styku s KORDJUKOM, KERESTYĽOM a ŽEGUCOM. Potvrdilo sa, že OUN trvá na vybudovaní kanálu v MĽR pre spojenie do ČSSR a ZSSR. Menovaní požiadali "PAXIB", aby im vyhliadnutú osobu v MĽR preveril

a keď je spoľahlivá, aby zaslal korešpondenčný lístok na adresu dr. NÁKONEČNEJ. Bude to znamenať, že cez túto osobu môžu začať udržiavať spojenie. Ďalej menovaní uvažovali o vybudovaní podobného kanálu v PĽR. Pre toto spojenie navrhovali istého DOROTSKÉHO v PĽR. Dr. KORDJUK bol však proti tomuto spojeniu cez PĽR preto, že t.č. nie je k tomu vhodná situácia.

Okrem toho "PAXIB" zistil, že od spisovateľa Ivana DZJUBU z Ľvova centrála OUN má knihu, ktorá pojednáva o situácii na Ukrajine. Táto kniha bola preložená do nemčiny, angličtiny a francúzštiny, za ktorú OUN získalo väčšiu sumu dolárov. Z týchto dolárov chcú financovať aj liečenie DZJUBU v Ľvove.

Cez TS "ROMAN", ktorý v novembri 1968 bol vo Viedni bola zistená prepážka vo Viednici cez ktorú centrála v Mníchove udržiava styky s osobami z ČSSR, prípadne ZSSR. Túto funkciu plní dr. Nikolaus IWANOWYTSCH, bytom Viedeň 1010, Dorotheergasse 6/15, vrchný finančný radca vo Viedni. Toto bolo zistené za následovných okolností:

"ROMAN" deň pred odchodom do Švajčiarska bol požiadaný objektom MURAŠKOM o zobrať kufra s lekárskymi knihami a mikrofilmy a toto odovzdať dr. IWANOWYTSCHOVI vo Viedni. Zároveň mu mal oznámiť túto správu:

- "Za IWANOWYTSCHOM dňa 12. 11. 1968 prídu štyri osoby a pre tieto má pripraviť 400 dolárov.
- Georgij KOČUR z Kyjeva, literárny kritik a prekladateľ mal dňa 25.10.1968 prevedenú domovú prehliadku orgánmi bezpečnosti. Boli mu zabavené letáky, na ktorých bola písacím strojom napísaná výzva proti okupácii ČSSR a za demokraciu v ZSSR.
- Básnik Ivan DRAČ bol v októbri 1968 vylúčený z KSSZ.
- Zatykanie v ZSSR sa neprevádza. Správy o tom rozširované sú nepravdivé."

Tesne pred odchodom "ROMANA" do zahraničia MURAŠKO odovzdal tomuto len kufor s knihami. Mikrofilmy mu nedal, zdôvodňoval to tým, že spolu s Jurajom BAČOM (objektom) rozhodli tieto ešte neposielať, lebo nie je to s úrno (MURAŠKO zdôraznil, že nejedná sa o špionážne filmy). Zároveň mu dal heslo "privítajte žurnalista z Prahy" pre nadviazanie styku s IWANOWYTSCHOM.

"ROMAN" vo Viedni na uvedenej adrese IWANOWYTSCHOM bol prijatý srdečne a po odovzdaní hesla bolo jednanie úprimné. "ROMAN"

odovzdal IWANOWYTSCHOVI kufor a ústne správy od MURAŠKU. IWANOWYTSCH urobil si poznámky a na príchod 4 mužov reagoval tak, že má vedomosť len o dvoch osobách - ŠVANTNEROVEJ (zdravotnej sestre OÚNZ v Prešove) a o istom DRAČOVI ku ktorému nie je nám nič bližšie známe. Pokiaľ ide o doláre, tieto pripravené nemal, preto by bolo lepšie, aby tieto osoby si doláre vyzdvihli priamo v Mníchove. IWANOWYTSCH sa zmienil "ROMANOVI", že celkovú správu od MURAŠKU ihneď odovzdá do Mníchova. S "ROMANOM" sa rozlúčil s tým, že kedykoľvek príde do Viedne, môže ho navštíviť.

Po židovských nacionalistických organizáciách "HIAS", "SOCHNUT" a "JOINT" vo Viedni v roku 1968 sa zistilo, že vedúci pracovníci týchto organizácií sú rezidentmi izraelskej rozviedky. Tieto organizácie sa zaoberajú najmä emigráciou osôb židovského pôvodu z ČSSR a ostatných socialistických štátov.

"SOCHNUT" (vedúci Ben MISSAN) získaval mladé odborné kádre do Izraelu. "HIAS" a "JOINT" zaoberá sa získavaním odborných kádrov do USA a Kanady, Švajčiarska i ostatných kapitalistických štátov.

Cez agentúru boli zistené tri kanály cez ktoré prechádzajú občania židovského pôvodu z Viedne do Izraelu. Ide o kanály;

- leteckou spoločnosťou "Atlantours" Wien I., Weihburggasse 21, ktorej je riaditeľom HÄNDLER, pôvodom z ČSSR,
- z Viedne na Cyprus lietadlom a odtiaľ loďou do Izraelu,
- z Viedne do Bukurešti, kde izraelský veľvyslanec vybavuje ďalšiu cestu do Izraelu.

V priebehu roku 1968 vo vzťahu k nepriateľským rozviedkam ako vidieť z horeuvedených prípadov neboli získané také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné jednoznačnerobiť záver aké formy a metódy rozviedky používajú. Z poznatkov uvedených v jednotlivých akciách možno však uviesť, že rozviedky využívajú OUN v Mníchove a židovské organizácie vo Viedni pre svoje ciele. Ďalej, že emigranti OUN v zahraničí majú prvoradý záujem preniknúť do ZSSR, odtiaľ získavať poznatky a materiály. K plneniu svojich cieľov snažila sa vyu-

odovzdal IWANOWYTSCHOVI kufor a ústne správy od MURAŠKU. IWANOWYTSCH urobil si poznámky a na príchod 4 mužov reagoval tak, že má vedomosť len o dvoch osobách - ŠVANTNEROVEJ (zdravotnej sestre OÚNZ v Prešove) a o istom DRAČOVI ku ktorému nie je nám nič bližšie známe. Pokiaľ ide o doláre, tieto pripravené nemal, preto by bolo lepšie, aby tieto osoby si doláre vyzdvihli priamo v Mníchove. IWANOWYTSCH sa zmienil "ROMANOVI", že celkovú správu od MURAŠKU ihneď odovzdá do Mníchova. S "ROMANOM" sa rozlúčil s tým, že keďkoľvek príde do Viedne, môže ho navštíviť.

Po židovských nacionalistických organizáciách "HIAS", "SOCHNUT" a "JOINT" vo Viedni v roku 1968 sa zistilo, že vedúci pracovníci týchto organizácií sú rezidentmi izraelskej rozviedky. Tieto organizácie sa zaoberajú najmä emigráciou osôb židovského pôvodu z ČSSR a ostatných socialistických štátov.

"SOCHNUT" (vedúci Ben MISSAN) získaval mladé odborné kádre do Izraelu. "HIAS" a "JOINT" zaoberá sa získavaním odborných kádrov do USA a Kanady, Švajčiarska i ostatných kapitalistických štátov.

Cez agentúru boli zistené tri kanály cez ktoré prechádzajú občania židovského pôvodu z Viedne do Izraelu. Ide o kanály;

- leteckou spoločnosťou "Atlantours" Wien I., Weihburggasse 21, ktorej je riaditeľom HÄNDLER, pôvodom z ČSSR,
- z Viedne na Cyprus lietadlom a odtiaľ loďou do Izraelu,
- z Viedne do Bukurešti, kde izraelský veľvyslanec vybavuje ďalšiu cestu do Izraelu.

V priebehu roku 1968 vo vzťahu k nepriateľským rozviedkam ako vidieť z horeuvedených prípadov neboli získané také skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné jednoznačnerobiť záver aké formy a metódy rozviedky používajú. Z poznatkov uvedených v jednotlivých akciách možno však uviesť, že rozviedky využívajú OUN v Mníchove a židovské organizácie vo Viedni pre svoje ciele. Ďalej, že emigranti OUN v zahraničí majú prvoradý záujem preniknúť do ZSSR, odtiaľ získavať poznatky a materiály. K plneniu svojich cieľov snažia sa vyu-

žiť osoby v ČSSR a v iných socialistických štátoch (MLR, PĽR). Majú aj snahu vybudovať kanál cez MLR z obavy, že nimi využívané osoby v ČSSR sú pod našou kontrolou.

2.) Zájmy, pohyb a styky svedčiace o trestnej činnosti:

---

a) Diplomati kapitalistických štátov akreditovaných v Prahe, najmä USA v roku 1968 počas pohybu vo Východoslovenskom kraji prejavovali záujem o vojenské objekty a o politickú situáciu.

Do 20. 8. 1968 svoj záujem USA diplomati sústreďovali predovšetkým na zisťovanie vojenskej situácie v okolí čs.-sovietskych hraníc a na pohyb sovietskych vojsk, ktoré cez Východoslovenský kraj prechádzali v rámci cvičenia "VLTAVA". Túto činnosť prevádzali metódou vizuálneho pozorovania. V jednom prípade americký senátor chcel prísť aj do styku s vedúcim tajomníkom s. DUBČEKOM, ktorý v tom čase bol na krajskej konferencii KSS v Košiciach. Túto situáciu potvrdzujú tieto prípady:

- V mesiaci marci 1968 i napriek zákazu vstupu americkým diplomatom do okolia Michaloviec - Humenného - Čiernej nad Tisou USA vojenský atašé Irwing PAHL uskutočnil cestu do týchto miest v aute talianskeho diplomata Alda ZAVERTIHO. Vizuálne pozorovali vojenské objekty a okolie v Čiernej nad Tisou.
- Dňa 30. 7. 1968 Irwing PAHL bol vo Vysokých Tatrách. Počas cesty sledoval sovietske kolóny, ktoré sa vracali z vojenského cvičenia "VLTAVA". V Tatrách v hoteli "Grand" na izbe mal rozloženú mapu, na ktorej boli zakreslené dôležité body a tieto body ukazoval svojmu spoločníkovi.
- Dňa 11. 7. 1968 navštívil Východoslovenský kraj senátor USA PELL, ktorý do roku 1948 pôsobil ako konzul v Bratislave, odkiaľ bol vyhostený pre prevádzanie špionáže. V Košiciach chcel prísť do osobného styku s vedúcim tajomníkom ÚV KSČS s. DUBČEKOM. K tomuto styku nedošlo. Z Košíc odišiel do Užhorodu. Po návraťte z Užhorodu prezrel si čs. - sovietske hranice. Prešiel cez Ruský Hrabovec až do Uble a odtiaľ sa vrátil cez Sninu a Humenné do Košíc.

Od vstupu vojsk Varšavskej zmluvy na naše územie diplomati USA a britského veľvyslanectva boli len vo Vysokých Tatrách a v Košiciach. Chovali sa príliš opatrne a nedali najavo žiadne známky podozrenia.

Po augustových udalostiach vojenský letecký atašé USA plk. Julian Martin NIEMZYK, akreditovaný v Prahe, po jednodennom pobyte v Tatrách odišiel z Východoslovenského kraja. Sústavne nosil u seba aktovku so špeciálnym zámkom.

Dňa 19. 11. 1968 navštívil Košice konzul AVV v Prahe Leonard Georg RUECKERT a Lois Robert SUDDATH, pracovník na AVV vo Viedni vo funkcii presídľovacieho úradníka. Pri styku s riaditeľom Dojčenského ústavu v Košiciach MUDr. LAHITOM sa zmienil, že cez neho vo Viedni musí prejsť každý, kto chce emigrovať do USA. Získava do USA len špecialistov. Pozná aj vyšších funkcionárov v ČSSR, ktorí v poslednej dobe boli za ním vo Viedni informovať sa o podmienkach a možnostiach emigrácie. USA dáva na emigráciu veľké sumy dolárov.

V dňoch 2. - 4. 12. 1968 bol vo Východoslovenskom kraji anglický vojenský atašé akreditovaný v Prahe Cyril SCOTT nar. 26. 6. 1921 s manželkou. Počas pobytu vo Východoslovenskom kraji pohyboval sa v okolí vojenských objektov - vojenského leteckého učilišťa v Košiciach, vojenských kasární v Michalovciach a v Humennom. V blízkosti týchto objektov spomalil rýchlosť vozidla a pozoroval situáciu. V Starom Smokovci v hoteli "Grand", kde bol ubytovaný sústavne nosil so sebou aktovku. Túto nenechával na hotelovej izbe. Počas cesty po Východoslovenskom kraji choval sa opatrne - kontroloval sa.

V dňoch 12. - 14. 11. 1968 bol v Prešove na Filozofickej fakulte Univerzity Pavla Jozefa Šafarika kultúrny atašé BVV Francis Davis HUGHES, kde prišiel do styku s odborným asistentom angličtiny SVERÁKOM. SVERÁK udržiava styky s BVV v Prahe už dlhší čas. V poslednom období k SVERÁKOVI boli získané poznatky, že si vybavuje cestu s manželkou na návštevu do Londýna, kde chce byť už na vianočné sviatky a robí prípravy k emigrácii. Rozhovor britského kultúrneho atašé so SVERÁKOM nie je nám známy.

b) Občania kapitalistických štátov, včítane vízových cudzincov, v priebehu roka 1968 vo Východoslovenskom kraji všeobecne sa zaujímali o situáciu v ČSSR. Schvaľovali u nás vývoj od januára do 21. 8. 1968. Počas augustových udalostí a po udalostiach väčšina vízových cudzincov, najmä z NSR a USA, ktorí boli v ČSSR, zaujímali záporné stanovisko k vojskám piatich štátov Varšavskej zmluvy. Vstup týchto vojsk na územie ČSSR považovali ako nesprávny a neopodstatnený zásah.

Z vízových cudzincov, ktorí boli v roku 1968 do 20. augusta vo Východoslovenskom kraji v 7 prípadoch vízoví cudzinci z NSR, USA, Anglicka, Francúzska a Rakúska sa zaujímali o situáciu okolo sovietskych hraníc a sovietsku techniku v čase cvičenia na našom území a o vojenské objekty v našom kraji. V dvoch prípadoch v závode Chemko Strážske prišli do styku s osobami, ktoré sú nositeľmi štátneho tajomstva. Obsah ich rozhovoru nie je známy.

Počas augustových udalostí a po udalostiach dvaja vízoví cudzinci z NSR, dvaja z USA a jeden z Anglicka pohybovali sa vo Východoslovenskom kraji. Prejavili veľkú aktivitu v zisťovaní situácie okolo vojsk piatich štátov Varšavskej zmluvy na našom území. Zisťovali, kde sú umiestnené sovietske veliteľstvá, aká je morálka v sovietskej armáde a akú majú vojenskú techniku. Tiež zisťovali, kde došlo k incidentu medzi vojskami Varšavskej zmluvy a našimi občanmi a aké boli následky. Z týchto vízových cudzincov väčšina vystupovala ako novinári. Vízovému cudzincovi z USA Thomasovi HAMILTOVI v jeho činnosti pomáhali aj redaktori "PRAVDY" a "SMENY" v Košiciach.

Okrem tejto činnosti k vízovým cudzincom v jednom prípade bolo zistené, že Nikita KRESTJANOFF, fínsky štátny príslušník, bytom v NSR, ktorý od roku 1966 dochádzal do ČSSR ako turista dopustil sa ohrozenia našej meny. Do ČSSR doviezol 3 osobné motorové vozidlá a tieto odpredal Jozefovi SCHOLCZOVI, Milanovi MRAVCOVI z Košíc a Imrichovi RUDAŠOVI z Michaloviec. Odpredal ich za 155.000,- Kčs. Peniaze vyviezol do zahraničia. Na všetkých bolo zahájené trestné stíhanie. Prípád je v štádiu vyšetrovania. KRESTJANOFF sa nachádza vo vyšetrovacej väzbe, ostatní sú na slobode.

Rozborom uvedených poznatkov o diplomatoch a vízových cudzincoch možno posudzovať, že diplomati USA sa už začiatkom roku 1968 zaujímali a skúmali z hľadiska vojenského situáciu okolo čs. - sovietskych hraníc a v čase cvičenia "VL-TAVA" o sovietsku vojenskú techniku. V čase augustových udalostí a po udalostiach vo svojej činnosti boli obozretnejší, neprejavovali žiadne známky podozrenia. Niektorí vízoví cudzinci tiež javili záujem od začiatku roku 1968 o situáciu v okolí Čiernej nad Tisou a v augustových udalostiach zvýšil sa záujem o vojenské objekty, sovietsku vojenskú techniku a morálku v armáde zo strany vízových cudzincov.

Berúc v úvahu tieto skutočnosti, i keď nie je bezpečne zistené, že by niektorý vízový cudzinec bol v styku s rozvedkou, možno však dôvodne podozrievať, že rozvedky plnili svoje ciele nielen cez diplomatov, ale k tomu využili i jednotlivých vízových cudzincov.

3.) Poznatký o emigrácii čs. občanov na Západ:

a) Rozbor poznatkov o emigrácii občanov do kapitalistického zahraničia ukazuje, že počet osôb z nášho kraja, ktoré emigrovali tohto roku sa oproti roku 1967 zvýšil veľmi citeľne. Tak pokiaľ v roku 1967 emigrovalo 110 osôb, v priebehu roku 1968 sa ich počet zvýšil na 470, čo je viac takmer o 300 %. Rápidný vzostup emigrácie bol zaznamenaný v II. polroku 1968 za ktoré obdobie emigrovalo 389 osôb, zatiaľ čo od 1. 1. 1968 do augusta 1968 len 81 osôb. V porovnaní s rokom 1967 je tohto roku nepriaznivý stav aj čo do sociálneho zloženia emigrovaných osôb. Pokiaľ sa v roku 1967 na emigráciách podieľali lekári, inžinieri, stredné technické a zdravotné kádre, úradníci a študenti 30 %, tohto roku uvedené skupiny predstavujú už 60 % emigrovaných. Obdobná je tiež situácia v motivácii, o čom svedčí tento prehľad:

M o t i v á c i a	1967	1968
Nesúhlas s pomermi v ČSSR a obava z návratu	5 %	45 %
existenčné dôvody	30 %	35 %
rozhárané pomery doma a na pracovisku .	10 %	10 %
túžba po dobrodružstve	15 %	13 %
iné osobné dôvody (výdaj, spojenie rodiny a pod.)	40 %	7 %

Podľa získaných poznatkov tento stav bol do značnej miery ovplyvnený politickou situáciou v ČSSR, najmä však augustovými udalosťami. Prevažná časť uvádzaných osôb vycestovala do zahraničia na riadne cestovné doklady a augustové udalosti ich zastihli v cudzine. Najväčšia koncentrácia našich turistov bola v Rakúsku, kde mnohí pre nedostatok pravdivých informácií o ČSSR podľahli nepriateľskej propagande o neslobode a perzekúcií vracajúcich sa turistov do vlasti, v dôsledku čoho sa mnohí rozhodli emigrovať. Tejto situácie obratne využili vo svoj prospech rôzne inštitúcie a kapitalistické firmy z Rakúska, Švajčiarska, Kanady, Austrálie a iných kapitalistických štátov a to v tom smere, že našich občanov, najmä odborníkov získali pre prácu vo svojich podnikoch.

Vážnym problémom súvisiacim s emigráciou našich občanov je nebezpečie úniku informácií, ktoré tvoria štátne tajomstvo. Podľa doteraz získaných poznatkov z nášho kraja v priebehu roku 1968 emigrovalo 10 nositeľov štátneho tajomstva. V danom prípade ide o funkcionárov a pracovníkov z úseku dopravy, priemyslu, stavebníctva, hutnej projekcie a v jednom prípade to bol člen predsedníctva ONV a OV KSS. Tieto osoby pred uskutočnením emigrácie zastávali také funkcie z titulu ktorých prichádzali do styku predovšetkým so štátnym tajomstvom charakteru mobilizačného a CO. K emigrovaným osobám sa prevádzajú opatrenia v zmysle RMV č. 14/1965 a RNHS-ŠtB č. 11/1967.

Závažnou skutočnosťou sú prípady emigrácie našich tajných spolupracovníkov. V čase od 1. 1. do 31. 12. 1968 emigrovalo z Východoslovenského kraja celkom 5 tajných spolupracovníkov.

- TS "RUDO" emigroval v mesiaci júni 1968 k čomu zneužil súkromnú cestu do Rakúska. Počas spolupráce bol využívaný po línii vízových cudzincov a nenadobudol takých vedomostí, ktoré by mohli ohroziť metódy kontrarozviednej práce v zahraničí. Dôvod emigrácie nie je zistený.
- TS "DOM" k emigrácii zneužil súkromnú cestu do Rakúska, ktorú uskutočnil 24.9.1968. Bol využívaný po línii Izraelu. Počas spolupráce pracoval na závažnom prípade "VIEDEN", v ktorom sú rozpracúvané osoby židovského pôvodu z Viedne pre podozrenie zo styku s izraelskou rozviedkou. Je nebezpečie, že TS "DOM" mohol tieto záujmy naše v zahraničí vyzradiť. Podľa predbežného zistenia menovaný emigroval v dôsledku augustových udalostí v ČSSR.
- TS "ARNOLD" zneužil k emigrácii súkromnú cestu do Rakúska, ktorú uskutočnil 30.8.1968. Bol využívaný po línii VC a Izraelu. Počas spolupráce nenadobudol takých vedomostí, ktoré by mohli ohroziť metódy kontrarozviednej práce v zahraničí. Dôvod emigrácie nie je zistený.
- TS "JOZEF" emigroval v mesiaci auguste 1968. Bol využívaný po línii VC. Počas spolupráce nenadobudol takých vedomostí, ktoré by mohli mať škodlivé dôsledky pre prácu ŠtB. Dôvod emigrácie nie je známy.
- TS "KRAS" emigroval 30.10.1968 k čomu zneužil súkromnej cesty do Rakúska. Bol využívaný po línii VC. Počas spolupráce nenadobudol takých vedomostí, ktoré by mohli ohroziť metódy kontrarozviednej práce. Dôvod emigrácie zistený nebol.

Prípady emigrácie tajných spolupracovníkov boli uzavreté podľa RMV č. 42/1965 súhrnnou správou, ktorá bola v jednotlivých prípadoch zaslaná II. správe HS ŠtB.

b) V priebehu roku 1968, najmä však po augustových udalostiach bolo vyťažením našich občanov po návrate z kapitalistického zahraničia získaných viac poznatkov o činnosti židovských organizácií "JOINT", "SOCHNUT" a "HIAS" z Viedne. Tieto organizácie sa okrem vyťažovania na politickú situáciu v ČSSR zameriavajú na organizovanie emigrácie čs. občanov židovského pôvodu. Našich občanov (židov), ktorí sa rozhodli emigrovať, podporujú ako finančne tak i materiálne a vybavujú im všetky administratívne záležitosti spojené s ich vycestovaním z Rakúska do Izraelu, Kanady, USA, Austrálie, resp. ďalších kapitalistických štátov. V tejto súvislosti bol získaný doteraz

neoverený poznatok, že uvádzané organizácie mali vyzvať občanov židovského pôvodu v ČSSR, ktorí zastávali, resp. zastávajú verejné funkcie, aby emigrovali.

Ďalej boli vyťažením viacerých našich občanov získané poznatky, že vo Viedni - Prátri a Treiskirchene boli zriadené zberné tábory utečencov, ďalej hlavne vo Viedni informačné strediská, náborové kancelárie, prostredníctvom ktorých rôzne firmy z Rakúska, Švajčiarska, Kanady, Austrálie a ďalších kapitalistických štátov pod vplyvom nepriateľskej propagandy získavali pre emigráciu a prácu vo svojich podnikoch našich občanov, hlavne kvalifikovaných pracovníkov z radov vedeckej a technickej inteligencie.

Značná časť poznatkov pojednáva o tom, že po augustových udalostiach niektorí emigranti zaktivizovali svoju činnosť, kontaktujú našich turistov prichádzajúcich do NSR, Rakúska a Talianska, ovplyvňujú ich nepriateľskou ideológiou, vyťažujú na politickú situáciu v ČSSR v súvislosti s pobýtom vojsk ZSSR na našom území a nakoniec vyvíjajú na nich nátlak, aby emigrovali. Ide tu najmä o emigrantov Valentína BERKU z Mníchova, profesora LACKU z Vatikánu a ďalších. Túto činnosť vyvíjajú už i poaugustoví utečenci, predovšetkým v Rakúsku a Švajčiarsku.

V súvislosti s vývojom medzinárodnej politickej situácie bolo v posledných mesiacoch vyťažením našich občanov získaných niekoľko poznatkov, že v Rakúsku a NSR medzi obyvateľstvom prevládajú názory, že vojská Varšavskej zmluvy majú za cieľ obsadiť tiež NSR, Rakúsko, Juhosláviu a Rumunsko, čo bude znamenať začiatok III. svetovej vojny. V tejto súvislosti sa v Bundeswehri majú prevádzať zmeny veliteľských kádrov, nakoľko Bundeswehr bez týchto zmien vraj nedáva záruku bezpečnosti NSR. V dôsledku kolovania týchto správ je údajne badať medzi obyvateľstvom NSR a Rakúska značnú nervozitu.

4.) Nezákonná činnosť nepovolených organizácií:

a) Nepriateľská činnosť v rámci K-231 vo Východoslovenskom kraji v priebehu roku 1968 nebola rozšírená, pretože časť

býv. predstaviteľov buržoázneho aparátu, politických strán, ako i býv. väzni napr. JUDr. SLÁVIK, býv. tajomník ministerstva zahraničných vecí, JUDr. ONDRUŠEK, býv. tajomník HSĽS a SABOL-PALKO býv. vládny zmocnenec i ďalší otvorene nevystupovali proti socialistickému zriadeniu. Boli toho názoru, že komunisti sa ľahko svojich pozícií nevzdajú, preto zaujímali vyčkávacie stanovisko a odmietli vstúpiť do K-231 i keď pre vstup boli získavani, presviedčani býv. väzňami z iných krajov - Bratislavy, Brna, Českých Budejovic. Na druhej strane boli presvedčení, že komunistická strana nemá dôveru vo väčšine obyvateľstva a v prípade povolenia opozičných strán, vo voľbách komunisti získajú menšinu a tým stratia vedúcu úlohu. Počas augustových udalostí a po auguste konštatovali správnosť svojho neangažovania sa za K-231. Tieto osoby sú naďalej na platforme protisocialistickej, zaujímajú však i v súčasnej dobe vyčkávacie stanovisko.

Za K-231 do 20. 8. 1968 sa angažovali Ladislav MAJTNER, rím.kat. farár zo Svätú, Pavol GREGOR, býv. agent CIC, t.č. v Michalovciach, Miroslav ČAPEK, montér ZKL v Prešove a Bernard PANČIN, rím.kat. farár v Nižných Ružbachoch. Po augustových udalostiach i napriek zákazu K-231 prejavujú snahy v činnosti pokračovať z uvádzaných osôb MAJTNER a PANČIN. Hľadajú formy ako činnosť K-231 legalizovať. Skúmajú podmienky dostať sa do Zväzu protifašistických bojovníkov (ZPB) a v rámci tejto organizácie pokračovať v činnosti K-231.

ČAPEK, ktorý má trvalé bydlisko Slany, Futonská 1, začiatkom decembra 1968 bol v styku s našim TS "VOLOĐOM". Cestou "VOLOĐU" sa zistilo, že ČAPEK je v styku so Zdenkom PIŠKOM, býv. členom K-231 v Brne, ktorý počas augustových udalostí emigroval vo Viedni a t.č. má byť zamestnaný na rakúskom ministerstve vnútra vo Viedni. Organizuje pomoc utečencom z ČSSR, pričom sa zameriava predovšetkým na členov K-231. Doposiaľ podarilo sa mu spolu sústrediť členov K-231 v počte asi 20 osôb. Všetkým bola v zahraničí zaistená práca a vybavené príslušné formality k vycestovaniu do Kanady. Týchto 20 osôb sa rozhodlo založiť K-231 v zahraničí s cieľom poskytnúť morálnu a materiálnu pomoc členom K-231 v ČSSR a hlavne pokračovať v pre-

vádzaní programu tohto klubu. Zároveň sa zistilo, že PIŠEK vo Viedni je v styku s istým dr. BAYEROM, ktorý tiež aktívne pomáha čs. utečencom, najmä členom K-231.

Okrem toho trestané osoby CIBUĽA, ŠOKANIČ a SPIŠIAK, všetci z Košíc, sú za to, aby tí, ktorí boli členmi K-231 i napriek zákazu činnosti klubu by sa mali stretávať a navzájom si pomáhať pri rehabilitácii. Oficiálnym orgánom, ktoré prevádzajú rehabilitácie nedá sa úplne dôverovať, lebo na nich vplývajú rôzne iné vyššie inštitúcie.

b) Vo Východoslovenskom kraji v roku 1968 nebola zaznamenaná činnosť založenia KAN (Klub angažovaných nestraníkov).

c) Podobne nebola zistená žiadna činnosť o založení prípravných výborov soc. dem. strany.

d) I keď nepriateľská činnosť v rámci K-231 nebola rozšírená v našom kraji, rozborom len tých signálov, ktoré boli nami zistené v roku 1968 možno hodnotiť, že antisocialistické sily od januára zintenzívnili svoju činnosť. Prejavilo sa to v širšom rozsahu v rozširovaní rôznych anonymných dopisov a letákov. Svedčí o tom to, že od začiatku roku 1968 do 20.8. 1968 bolo vo Východoslovenskom kraji zaznamenaných celkovo 38 anonymných dopisov a letákov. (Nie sú v tom započítané tie anonymy, v ktorých pisatelia prejavujú nespokojnosť s vedúcimi hospodárskymi pracovníkmi, alebo písali anonymy zo zaujatosti.)

V spomínaných letákoch je napadaná KSČS, odsudzovaná jej činnosť od roku 1945, ako aj jej vedúca úloha. Pisatelia vyzývajú obyvateľstvo, aby bojovalo za takú republiku v ktorej by nevládli komunisti. V prevážnej časti anonymov sa vyhráža miestnym, okresným a v ojedinelých prípadoch krajským i ústredným funkcionárom strany preto, že vystupujú za priateľstvo so Sovietskym zväzom.

Z týchto písomností je najzávažnejší leták z mája 1968, ktorý podľa nášho zistenia po rozmnožení vo Svite, okres Poprad bol zaslaný na 17 adries na Slovensku a do Čiech. Pisate-

leky

81

lia tohto letáku vystupujú pod "Revolučným výborom demokratickej strany Slovenska v ilegalite vo Svite". Vyzývajú robotníkov, roľníkov, aby bojovali za povolenie legálnej činnosti demokratickej strany a roľníckej strany. DS spolu s roľníckou stranou zabezpečia roľníkom, robotníkom a ostatným pracujúcim ich požiadavky. V letáku je výzva bojovať proti vedúcej úlohe KSČS. GOTTWALD a ZÁPOTOCKÝ sú hrubým spôsobom urážaní, hanobený je Sovietsky zväz a jeho predstavitelia.

V auguste 1968 po príchode vojsk Varšavskej zmluvy do ČSSR zintenzívnili činnosť proti ZSSR najmä mladí ľudia. Pod vplyvom rozhlasu, tlače vo všetkých mestách Východoslovenského kraja, predovšetkým v Košiciach rozšírila sa činnosť zhotovovania a rozširovania letákov, nápisov a rôznych písomností proti ZSSR, vojskám Varšavskej zmluvy a našim občanom, ktorí prejavovali priateľstvo k ZSSR. Títo občania boli označovaní za zradcov. Došlo aj k útokom proti vojskám Varšavskej zmluvy, ako sa uvádza v ďalšej časti tejto správy.

Po 28. auguste 1968 činnosť v rozširovaní letákov a nápisov klesla a nastala čiastočná zmena v tom, že kým do augusta a v augustových dňoch obsah letákov bol zameraný proti ZSSR, vojskám Varšavskej zmluvy, ako i niektorým jednotlivcom, ktorých masovo-komunikačné prostriedky označili za zradcov, po 28. auguste obsah letákov je už zameraný proti moskovským dohodám a osobám, ktoré vystupujú za ich realizáciu. Ba v poslednom štvrtroku 1968 vyskytli sa už aj nápisy a letáky proti ústredným funkcionárom ss. DUBČEKVI, HUSÁKOVI a ČERNÍKOVI. V podstate sú to tie sociálne skupiny, ktoré boli od začiatku roka 1968 do 28. 8. 1968 za uvedených čelných predstaviteľov, Od 28. augusta 1968 uvedeného obsahu bolo zaznamenaných 19 dopisov a letákov.

Tendencie proti moskovským dohodám a priateľstvu so Sovietskym zväzom vyvrcholila v dňoch osláv 51. výročia VOSR. V 17 mestách a obciach Východoslovenského kraja boli strhávané sovietske zástavy (doposiaľ v 10 prípadoch boli odhalené páchatelia).

Strhávanie zástav v prevážnej väčšine prevádzala učňovská a stredoškolská mládež. Vysokoškolská mládež v Prešove v dňoch osláv 51. výročia VOSR svoj nesúhlas s moskovskými dohodami a priateľstvom so Sovietskym zväzom prejavila demonštráciou. Z Filozofickej a Pedagogickej fakulty v Prešove zúčastnilo sa cca 400 študentov demonštrácie. Nesúhlas s priateľstvom so Sovietskym zväzom a so stanoviskom ss.DUBČEKA a HUSÁKA k moskovským dohodám prejavili aj poslucháči vysokých škôl v Prešove a v Košiciach i po novembrovom zasedaní ÚV KSČS dvojdňovým štrajkom. V tom čase vo vestibule Filozofickej fakulty v Prešove bol vyvesený leták, v ktorom je ostro napádaný, urážaný Sovietsky zväz a jeho predstavitelia.

V mesiaci decembri 1968 bolo zaznamenané, že do Východoslovenského kraja dostávajú sa z Bratislavy protištátne písomnosti so zameraním proti ZSSR. Svedčia o tom tieto prípady:

Na Okresnú ľudovú knižnicu v Prešove došli zasielky kníh pod názvom "Listy zo zeme" z Bratislavy. Na obále kníh je uvedený autor Mark TWAIN, avšak obsah knihy je román od Ladislava MŇAČKU pod názvom "Agresori". V knihe sa opisuje agresia proti Izraelu. Podľa záhlavia kníh boli tieto vydané "Vydavateľstvom PRAVDY Bratislava".

Ďalej uvedenej knižnici v Prešove bola zaslaná z Bratislavy 14-stránkova neviazaná brožúra. V brožúre sú aj protisovietske heslá - "Okupanti a ruskí imperialisti". (Materiály boli odstúpené ÚV KSS Bratislava).

Predseda ZV-ROH Matej VRÁBEĽ v JEDNOTE - Ľudové spotrebné družstvo Sečovce dostal od Odborového zväzu zamestnancov spotrebného priemyslu - Slovenského výboru v Bratislave materiál pod názvom "Dokument č. 1" a "Ako to bolo v Moskve". Materiály sú zamerané proti ZSSR.

Okrem toho v mesiaci decembri 1968 Anton JACKO zamestnanec podniku DREVOVÝROBA v Košiciach obdržal zo zahraničia - Albánska protištátne materiály. Obsah materiálov je zameraný proti ZSSR, jeho predstaviteľom, ČSSR a terajším našim straníckym ako i vládnym činiteľom. Sovietski predstavitelia sú označovaní za revizionistov a československí za ultrarevizionistov.

5.) Intenzita činnosti vnútorného nepriateľa:

a) Podľa získaných poznatkov sa v priebehu I. polroka 1968 vo Východoslovenskom kraji nevyskytli prípady zhromažďovania zbraní, resp. prípravy na ozbrojené akcie. V tomto smere sa prejavila aktivita po augustových udalostiach, kedy za obdobie od septembra do decembra 1968 bolo zaznamenaných 5 signálov z ktorých 4 sú v štádiu previerky a dokumentovania. Jeden signál bol preverený a ukázal sa ako nepravdivý. Ide o tieto prípady:

- Dňa 6.10.1968 došlo na Geologickom prieskume uránového priemyslu v Spišskej Novej Vsi k odcudzeniu 40,40 Kg traskavín "danubit" a 77 kusov rozbušiek "DaD". Šetrením bolo zistené, že páchatelom je mladistvý Ján ŠIROKÝ zo Spišskej Novej Vsi, ktorý bol už niekoľkokrát trestaný pre rôzne trestné činy. Menovaný v priebehu vyšetrovania uviedol, že odcudzil len 8 Kg traskavín 100 kusov rozbušiek. Prípád doteraz bližšie objasnený nebôk, nakoľko ŠIROKÝ druhý deň po zadržaní zo separácie VB utiekol a zdržiava sa na neznámom mieste.
- V mesiaci októbri 1968 bol zachytený signál, že dňa 22.10.1968 boli v obci Lutina, okres Prešov videní 4 neznámi ozbrojení muži. Dňa 25.10.1968 boli dvaja z týchto mužov videní zase v lese pri obci Olejníkov, okres Prešov. Signál bol ihneď preverovaný za súčinnosti orgánov VB a nasadenia služobného psa. I napriek týmto opatreniam sa doteraz neznámych mužov zadržať nepodarilo a nezistila sa ani ich totožnosť.
- Dňa 9.11.1968 v priestore vojenského útvaru 5946 v Humennom, ako aj u niektorých príslušníkov tohto útvaru boli najdené ručné granáty, guľomet, strelivo do samopalu, puška a dymovnice. Vo veci zahájil vojenský prokurátor trestné stíhanie s cieľom objasnenia za akým účelom sa príslušníci vojenského útvaru nedovoľene ozbrojili. Z našej strany sa za súčinnosti VKR objasňujú styky stíhaných príslušníkov vojenského útvaru s civilnými osobami z Humenného a okolia.
- V mesiaci novembri 1968 bol zachytený signál, že juhoslovenský občan Willy JOVOVIČ, ktorý sa zdržiava v ČSSR, kontaktuje vojenské osoby a občanov, ktorí majú vzťahy na čs. armádu s cieľom získať od nich väčšie kvanta zbraní. Vo Východoslovenskom kraji požiadal Jozefa VNUKA, zamestnanca VSŽ Košice, aby mu zaobstaral 100 kusov pištolí ráže 9 mm, pričom sa vyjadril, že určité množ-

stvo zbrani získal už od istého dôstojníka čs. armády z Rimavskej Soboty. Obdobné poznatky získala aj VKR v Košiciach. Signál sa overuje a dokumentuje za súčinnosti s VKR.

- V mesiaci novembri (v čase štrajku vysokoškolákov) sa poslucháč Pedagogickej fakulty univerzity Pavla Jozefa Šafarika v Prešove Pavel HEGMEG vyjadril, že poslucháči uvádzanej fakulty obdržali od profesorov guľomety a samopaly, ktoré majú použiť proti orgánom bezpečnosti v prípade, že títo proti nim zakročia. Tento poznatok sa previerkou ukázal ako nepravdivý.

b) V prvý deň po príchode vojsk Varšavskej zmluvy do ČSSR došlo vo viacerých mestách Východoslovenského kraja k živeľným útokom zo strany obyvateľstva, najmä však mládeže na vojská ZSSR. Do prechádzajúcich vojenských kolón boli hádzane kamene, fľaše a iné predmety, boli im zapáľované autá, čo sovietske vojská vyprovokovalo k streľbe. K streľbe došlo v Košiciach, Poprade a Rožňave, pričom bolo usmrtených 8 a zranených 82 osôb. Od augustových udalostí sa útoky proti vojskám Varšavskej zmluvy vo Východoslovenskom kraji nevyskytli.

c) Trestná činnosť poburovania sa vyskytla pred augustom 1968, v značnej miere tiež po príchode vojsk Varšavskej zmluvy do ČSSR. V tomto období boli vo veľkom rozsahu vyvesované rôžne poburujúce heslá a letáky (viď bod 4./ tejto správy). Iniciátori tejto činnosti zistení neboli. Po auguste 1968 sa trestná činnosť poburovania nevyskytla. Taktiež pokiaľ ide o trestnú činnosť rozvracania republiky, táto v priebehu roku 1968 vo Východoslovenskom kraji zaznamenaná nebola.

6.) Výslednosť agentúrno-operatívnej práce:

a) V priebehu roku 1968 sme okrem práce na jednotlivých problémoch rozvedených v I. časti správy zaznamenali niektoré ďalšie pozitívne výsledky. Kladne možno hodnotiť prácu s agentúrou pri využívaní ciest našich TS do kapitalistického zahraničia. Tak napríklad z celkového počtu 86 TS, ktorí boli

v priebehu roka v kapitalistickej cudzine, bolo do rozpracúvaných akcií využitých 12 TS. Po línii rozviedky bol využitý TS "KOPA" a po línii kontrarozviedky spolupracovníci "DOM", "ALADÁR", "PERO", "PREŠOVČAN", "NOVÁK", "PAXIB", "ROMAN", "TECHNIK", "HVIEZDA" a "VERUM". K využitiu niektorých TS:

- TS "DOM" bol využitý na overenie záujmov židovských organizácií "HIAS", "SOCHNUT" a "JOINT" z Viedne o ČSSR. Získal poznatky, že uvedené organizácie vyťažujú našich občanov židovského pôvodu, ktorí prichádzajú do Viedne na situáciu v ČSSR, materiálne ich podporujú a tým, ktorí sa rozhodli emigrovať vybavujú všetky formality spojené s vycestovaním do Izraelu, resp. iných kapitalistických štátov.
- TS "ALADÁR" bol využitý na overenie adresy KB BND v NSR. Okrem toho plnil i previerkové úlohy k VC WENZELOVI z NSR, ktorý je podozrivý, že je v styku s BND.
- "PERO" bol ukoľovaný na plnenie previerkových a dokumentačných úkolov k VC KALTENFREITEROVI z NSR, ktorý je rozpracúvaný v akcii "TATRAN" pre podozrenie zo styku s BND.
- TS "PREŠOVČAN" bol využitý na preverenie niektorých údajov k VC GÜNTHEROVI z NSR u ktorého je podozrenie, že pri cestách do ČSSR je využívaný BND.
- TS "PAXIB" a "ROMAN" boli využití do rozpracúvanej akcie "VEDA" vedenej po referáte OUN. "PAXIB" v Mníchove kontaktoval funkcionárov OUN ŽEGUCA a KERESTYLA a zistil ich záujmy o niektoré osoby ukrajinskej národnosti žijúce v ČSSR a ZSSR. "ROMAN" získal poznatky o prepážke vi Viedni, ktorú využívajú funkcionári OUN v Mníchove.

Značná časť tajných spolupracovníkov, ktorí boli v zahraničí ako turisti, bola aktívne využitá k obrane zájazdov a po augustových udalostiach tiež k získavaniu poznatkov o situácii medzi čs. občanmi, ktorí sa pod vplyvom nepriateľskej propagandy do ČSSR nevrátili, o miestach ich koncentrácie a pod.. V tomto smere bolo získaných niekoľko poznatkov, ktoré sú uvedené v 3.) bode správy.

I napriek uvádzaným kladom v práci s agentúrou po línii nepriateľských rozviedok, nezaznamenali sme za hodnotené obdobie také výsledky, aké sme predpokladali začiatkom roka. Tento stav bol ovplyvnený niekoľkými faktormi, ktoré mali negatívny dopad na prácu s agentúrou. V prvom rade to boli vyhlásenia býv. ministra vnútra PAVLA v tlači a rozhlase o zákaze používania

agentúry a ďalších operatívnych prostriedkov (technické úkony, PK) v práci štátnej bezpečnosti, ako i paušálna kritika vedená v tlači, rozhlase a televízii voči celej zložke ŠtB, ktorá presahovala medze objektívnosti. Tieto skutočností u väčšiny príslušníkov vyvolali pocit neistoty a depresie, čo sa potom nutne prejavilo aj v zníženej aktivite a iniciatíve a to najmä na úseku práce s agentúrou.

Situácia z pred augusta neovplyvnila len operatívnych pracovníkov, ale mala negatívny dopad aj na sieť tajných spolupracovníkov. Časť agentúry pod tlakom masovo-komunikačných prostriedkov na zložku ŠtB začala váhať, vyhýbať sa plneniu úkolov, niektorí TS žiadali zničiť písomné záväzky a vlastnoručné písané správy, ba nakoniec boli i takí, ktorí ďalšiu spoluprácu s nami kategoricky odmietli. Táto tendencia sa prejavila najmä v čase od januára do augusta 1968, za ktoré obdobie odmietlo spoluprácu celkom 71 TS. Všetky tieto okolnosti sa nepriaznivo odrazili i v budovaní novej agentúry. Výsledok je ten, že za hodnotené obdobie v rámci Východoslovenského kraja sme získali len 3 TS a 1 KB. Z radov cudzincov v priebehu roka sme nezískali ani jedného TS.

V posledných mesiacoch sa situácia v sieti TS skonsolidovala o čom svedčí, okrem iného i tá skutočnosť, že od augusta 1968 doteraz odmietlo spoluprácu už len 8 TS, kým od januára do augusta ako sme už uviedli, 71 tajných spolupracovníkov. Tak, ako medzi inými občanmi, obdobne i medzi TS sú rôzne názory na vývoj politickej situácie po januári 1968 na vstup vojsk Varšavskej zmluvy do ČSSR a tiež na poaugustový vývoj v ČSSR. No i napriek rôznosti názorov, prevážna časť agentúry je schopná a ochotná s nami naďalej spolupracovať a plniť úkoly ako doma tak i v zahraničí. Tejto agentúre, ktorá i v zložitých situáciách zostala v našej sieti a za sťažených podmienok bola ochotná s nami spolupracovať, bude venovaná naďalej patričná pozornosť, budú vytvorené s ňou ešte lepšie vzťahy, bude treba včas a správne vysvetľovať aktuálne otázky a význam spolupráce s nami.

V priebehu roku 1968 boli v súvislosti s novým zameraním práce ŠtB prevádzané aktívne opatrenia aj v sieti TS, ktoré

spočívali najmä v tom, aby v sieti zostali len kvalitní spolupracovníci s možnosťou ich ďalšieho využitia v nových podmienkach práce. V dôsledku týchto opatrení, včítane TS, ktorí spoluprácu s nami odmietli, bolo za hodnotené obdobie zo siete vyradených:

agenti	142
informátori	202
rezidenti	1
PB a KB	36
kandidáti agentúry	10

Okrem toho v priebehu roka 1968 bola spolupráca ukončená s ďalšími 9 TS z týchto dôvodov:

pre operatívne rozpracúvanie	1 TS
odovzdanie inej súčasti štB a VB	4 agenti (1 VB)
odovzdanie inej súčasti štB a VB	4 informátori (1 VB)

Novozískaní tajní spolupracovníci:

agenti	1
informátori	2
KB	1

Konečný stav siete TS k 31. 12. 1968:

agenti	243
informátori	127
KB a PB	56
kandidáti agentúry	6

b) V súvislosti s novým zameraním práce orgánov štátnej bezpečnosti bol za hodnotené obdobie zaznamenaný pomerne značný pohyb tiež operatívnych zväzkov. V priebehu roka 1968 pribudlo celkom 31 zväzkov:

osobný operatívny zväzok	2
signálny zväzok	6
pozorovací zväzok	19
agentúrno-pátrací zväzok	4

K 31.12.1968 ubudlo 149 zväzkov a to:

archivované	128 zväzkov
skupinový	1
osobný - operatívny	12
signálny	16
pozorovací	92
agentúrno-pátrací	7

odstúpené iným súčastiam	14	zväzkov
osobný operatívny	6	
signálny	7	
pozorovací	1	
ukončené návrhom na vyšetrovanie	5	zväzkov
osobné operatívne	4	
pozorovací	1	

K 31.12.1968 je stav operatívnych zväzkov nasledovný:

osobný operatívny zväzok	9
signálny zväzok	7
pozorovací zväzok	50
agentúrno-pátrací	6

V čase od 1.1. do 31.12.1968 bolo zahájené trestné stíhanie vyšetrovacím odborom ŠtB celkom proti 190 osobám pre tieto trestné činy:

opustenie republiky podľa §-u 7, 8, 109/1 tr. zák.	26	osôb
opustenie republiky podľa §-u 109/2 tr.zák.	143	osôb
vniknutie na územie republiky podľa §-u 110 tr. zák.	11	osôb
hanobenie republiky a jej predstaviteľov podľa §-u 102 a 103 tr. zák.	3	osoby
hanobenie spojeneckého štátu a jeho predstaviteľov podľa §-u 104 tr.zák. ..	2	osoby
ohrozenie devízového hospodárstva podľa §-u 146 tr. zák.	5	osôb

Okrem toho bolo v 4 prípadoch zahájené trestné stíhanie v trestnej veci a to; v dvoch prípadoch pre trestný čin násillia proti skupinám obyvateľov a jednotlivcom podľa §-u 102 a 198 tr. zákona a v dvoch prípadoch pre trestný čin hanobenia spojeneckého štátu a jeho predstaviteľov podľa §-u 104 trestného zákona.

7.) Kádrová a morálno-politická situácia na Správe ŠtB Košice:

Správa štátnej bezpečnosti Košice je systemizačne usporiadaná nasledovne:

- Celkový systemizovaný stav v rámci Správy ŠtB je 309 pracovníkov, z čoho po jednotlivých pracoviskách a problematikách je následovný systemizovaný stav:

vedenie Správy ŠtB a vnútorné oddelenie	7
štatisticko-evidenčné oddelenie	6
2. odbor	85
OPK v kraji	41
4. odbor	39
6. odbor	44
OŠtB na okresoch v rámci kraja	86

- V súčasnej dobe oproti systemizovanému stavu neobsadené - voľné sú následovné miesta:

administratívne pracovníčky	3
referent spisov	1
referent (operatívny pracovník)	4
starší referent (operatívny pracovník)	16
starší referent (špecialista)	1
prekladateľ III. stupňa	2
zástupca náčelníka oddelenia	1
náčelník oddelenia	1

Celkove v rámci Správy ŠtB je neobsadených - voľných 29 miest, z čoho vyplýva, že riešenie kádrových otázok v rámci Správy ŠtB, predovšetkým pokiaľ ide o vyriešenie rozporu medzi stavom systemizovaným a skutočným s prihliadnutím na predpokladané potreby výkonu je aktuálne a naliehavé.

Pokiaľ ide o voľné - neobsadené miesta po jednotlivých pracoviskách v rámci Správy ŠtB - viď tabuľku č. 1 a 2 v prílohe.

- Zloženie príslušníkov Správy ŠtB z hľadiska veku je následovné;

celkove vekový priemer príslušníka je	37 rokov
priemerný vek príslušníka zaradeného vo funkcii náčelníka (počínajúc náč.odd.)	44 "
priemerný vek výkonného operatívneho pracovníka	39 "

Neuspokojivý predovšetkým je stav v tom smere, že v radoch príslušníkov je pomerne málo mladých pracovníkov, čo sa môže negatívne prejaviť najmä v nastavajúcom období, kedy sa predpokladá prirodzený úbytok pracovníkov zo služieb ŠtB.

Za predpokladu, že by nedochádzalo k dopĺňovaniu stavu mladými príslušníkmi a nebola by zabezpečená ich príprava pre výkon služby, ako i zastavanie jednotlivých funkcií, tento nedostatok by sa negatívne prejavil v nepripravenosti aparátu pre zabezpečenie úloh.

- V plnení kvalifikačných požiadaviek v rámci Správy ŠtB, zo skutočného stavu 280 príslušníkov je stav nasledovný:

kvalifikačné požiadavky splňuje úplne	126
požadovanú odbornú kvalifikáciu nemá	63
požadované všeobecné vzdelanie nemá	49
požadované politické vzdelanie nemá	5
predpísané kvalifikačné požiadavky ani v jednom ukazovateli nesplňuje	24

Podrobnejší prehľad podľa pracovísk a funkcií - viď tabuľku č. 3 a 4.

V tomto smere je vhodné pripomenúť, že prevážna väčšina príslušníkov získava požadované vzdelanie (najmä všeobecné) až v posledných rokoch, teda popri zamestnaní - ako príslušníci MV, často už v pokročilom veku, čo iste má vplyv na úroveň skutočne nadobudnutých vedomostí.

V príprave kádrov pre výkon služby je značný dôraz kladený i na odbornú-zdokonaľovaciu školenie (OZŠ). Zhodnotením tohto úseku prípravy došli sme k záveru, že OZŠ organizované tak, ako doposiaľ, neplní očakávaný cieľ. Organizovanie OZŠ v rámci Správy ŠtB alebo ešte menších celkov (máme na mysli predovšetkým prípravu materiálov) nie je na žiaducej úrovni, nedáva príslušníkom potrebné znalosti, najmä pre rôznorodosť v zaraďovaní príslušníkov, v ich úrovni, v praktických skúsenostiach a pod. Doporučili sme preto, pri zhodnutí tohto úseku činnosti nový spôsob prípravy a výchovy v rámci OZŠ. Návrh v tomto smere bol predložený kádrovo-organizačnej správe MV.

V snahe zabezpečiť ďalšiu prípravu a výchovu kádrov boli robené viaceré opatrenia. Základným opatrením bolo prevedenie rozboru stavu pripravenosti príslušníkov, záverom čoho je vypracovaný plán výchovy a prípravy kádrov. V tomto pláne je počítané s výchovou a prípravou príslušníkov jednak v súlade s kvalifikačnými požiadavkami, ale i s prihliadnutím na skutočné potreby výkonu služby. Už podľa tohto plánu v priebehu roka

1968 ukončilo štúdium na rôznych školách celkom 32 príslušníkov a v štúdiu pokračuje 67 príslušníkov.

Podrobnejší prehľad v tomto smere viď tabuľku č. 4 a 5 v prílohe.

V snahe dosiahnuť zlepšenie v riadiaco-organizátorskej práci náčelníkov, chceme organizovať doplnkové školenie náčelníkov v oblasti "Teórie riadenia" za využitia lektorov vysokých škôl a iných dostupných odborníkov. Predpokladáme tak aspoň v základoch zaistiť teoretickú prípravu náčelníckeho zostavu i v tomto smere.

Pokiaľ ide o morálno-politický stav v priebehu hodnoteného obdobia v rámci Správy ŠtB nevyskytli sa také negatívne javy, ktoré by si zasluhovali mimoriadnej pozornosti. I napriek tomu, že v priebehu roku 1968 v dôsledku rôznych udalostí a vplyvov došlo k poklesu morálno-politického stavu, predsa len s prihliadnutím na hodnotené obdobie sa i k tejto otázke možno vyjadriť kladne.

V období od januára do augusta 1968 pod vplyvom kritiky a ostrých útokov na prácu ŠtB vcelku a najmä potom, v dôsledku neistého stanoviska vedúci pracovníkov MV a nakoniec i pod vplyvom výrokov býv. ministra vnútra PAVLA, klesala postupne a obmedzovala sa činnosť ŠtB. To neostalo bez následkov ani v smere aktivity príslušníkov Správy ŠtB Košice. Dosiahol sa až taký stav, že príslušníci, i keď pociťovali nutnosť aktívnepracovať na jednotlivých problematikách, neboli vo svojej činnosti podporení zo strany čelných funkcionárov MV. Tiež pod vplyvom rôznych zákazov a obmedzovaní k proatriedkom a formám práce ŠtB pociťovali bezmocnosť, čo sa nakoniec veľmi negatívne prejavilo, najmä pokiaľ išlo o pracovnú alebo i osobnú istotu príslušníkov ŠtB.

V čase augustových udalostí aparát Správy ŠtB i napriek mimoriadnej situácii zachoval rozvahu a ako celok bol v podstate konsolidovaný. K plneniu úloh, predovšetkým v smere zabezpečovania v maximálne možnom rozsahu verejného poriadku a klúdu, pristupovali všetci príslušníci značne disciplinovane. Bolo tomu tak i napriek rôznym názorom na príchod vojsk štátov Varšavskej zmluvy do ČSSR.

Pozdejšie v priebehu mesiacov septembra - októbra dosahovalo sa postupne ďalšieho konsolidovania pomerov. Závery a prevedené alebo pripravované opatrenia novým vedením MV kladne ovplyvnili situáciu i medzi príslušníkmi Správy ŠtB Košice. Prejavilo sa to nielen v správnej politickej orientácii, ale hlavne v iniciatíve pri plnení úloh. Predovšetkým v čase organizovania mimoriadnych opatrení v priebehu mesiaca októbra a v prvej polovici novembra 1968 prejavila sa v radoch príslušníkov značná jednota, vysoký stupeň disciplinovanosti a zodpovednosti pri plnení úloh na zverených úsekoch.

Keď v súčasnej dobe hodnotíme morálno-politický stav za spomínané obdobie, skúmame príčiny a podnety, ktoré ho ovplyvňovali, dochádzame k záveru, že tu kladne pôsobilo viacero faktorov.

Jedným z nich bola tá skutočnosť, že po služobnej i straníckej línii v rámci Správy ŠtB bola zaistená včasná a jednotná informovanosť príslušníkov. Dosiahlo sa toho, že nebolo podstatných rozdielností pri výklade a chápaní jednotlivých záverov a rozhodnutí či už služobných alebo straníckych orgánov.

Ďalším faktorom pre kladné ovplyvňovanie morálno-politického stavu a jednoty bolo to, že činnosť aparátu v spomínanom období bola usmerňovaná a zameraná s cieľom ochrany verejného poriadku, ku kontrole a rozpracovaniu prípadov, ktoré si vyžadovali prevádzať agentúrno-operatívne opatrenia systematicky. Tieto úkoly boli chápané ako prospešné, aktuálne a nevyhnutné.

Výsledkom týchto a ďalších opatrení zo strany služobného a stranického vedenia pri Správe ŠtB Košice bolo to, že kolektív pracovníkov ako celok ostal nēnarušený, nedošlo k jeho roztriešteniu, čo v značnej miere usnadnilo jeho riadenie a využitie.

V posledných týždňoch i keď nedochádza k zjavným narušeniam v smere morálno-politického stavu, predsa len opäť pozorovať určitú nervozitu a neistotu v radoch príslušníkov. Príčinou zhoršenej situácie, ukazuje sa, sú jednak dôsledky ne-

jasností z minulosti, ale najmä viaceré už dlhšie obdobie ne-
doriešené otázky, ktoré bezprostredne súvisia s prácou a exi-
stenciou príslušníkov ŠtB. Jedným z týchto problémov je otáz-
ka organizačného uporiadania štátnej bezpečnosti ako zložky
a dopad tohto na nižšie stupne organizácie, t. j. na kraje
a okresy.

Ďalším, nie menej dôležitým, je problém náplne práce ŠtB.
Otázky diskutované, ale nie dostatočne objasnené a uzavreté
okolo "vnútorného spravodajstva" stávajú sa problémom nielen
pre výkonných príslušníkov, ale často i pre náčelnícky zosťav.

Stále problematickým a nevyjasneným ostáva problém súvi-
siaci s používanými prostriedkami, formami a metódami práce
ŠtB. Niektoré prostriedky (napr. PK) ako nevyhnutné pre čin-
nosť spravodajskej služby, vzhľadom na udalosti v minulosti,
dosiaľ nie sú pre použitie dostupné, alebo nie sú vytvorené
podmienky pre ich účelné využitie.

Vychádzajúc z uvedeného stavu, ako i predpokladaných
úloh ŠtB, ukazuje sa predovšetkým nutné:

- Prijat' urýchlene opatrenia pre zaistenie pracovnej
a osobnej istoty príslušníkov ŠtB.
- Prijat' opatrenia pre doriešenie organizačného uspo-
riadania ŠtB s vytýčením náplne práce.
- Prijat' opatrenia k ustáleniu a legalizovaniu (prís-
lušným spôsobom) utajovaných prostriedkov, foriem
a metód práce ŠtB pri zaistení kontroly nad činnos-
ťou ŠtB určeným kolektívnym orgánom.
- Dementovať niektoré zákazy, príkazy a vyhlásenia
k práci ŠtB z minulosti (najmä býv. ministra PAVLA)
preto, že mnohé z nich ako neopodstatnené a nevhod-
né doposiaľ zrušené neboli a medzi príslušníkmi vy-
tvárajú zbytočnú náladu neistoty a polemiku.

Náčelník Správy ŠtB:

J. D. D. D. D.
(p p l k . D o v i n a)

P r e h ľ a d
o plánovaných funkčných miestach na Správe ŠtB Košice

Pracovisko	Plánovaný stav	Skutočný stav	Voľné miesta
vedenie	1	1	-
vnútorné oddelenia	7	4	3
štat.evid.odd.	6	6	-
2. odbor	85	70	15
OPK v kraji	41	41	-
OŠtB v kraji	86	78	8
4. odbor	39	37	2
6. odbor	44	41	3
S p o l u :	309	278	31

P r e h ě a d
o voľných - neobsadených funkčných miestach na Správe ŠtB

Pracovisko	adm. prac.	ref. spis.	ref.	st. ref.	st.r. špec.	prekl. ž.st.	zást. náč.odd.	náč. odd.	celkom
vnút,odd.	1	1	-	-	1	-	-	-	3
2. odbor	2	-	3	9	-	-	-	1	15
OŠtB Poprad	-	-	-	1	-	-	-	-	1
" Prešov	-	-	-	1	-	-	-	-	1
" Sp.N.Ves	-	-	-	-	-	-	1	-	1
" Michalov- ce	-	-	1	2	-	-	-	-	3
" Rožňava	-	-	-	1	-	-	-	-	1
" Humenné	-	-	1	-	-	-	-	-	1
4. odbor	-	-	-	2	-	-	-	-	2
6. odbor	-	-	-	1	-	2	-	-	3
S p o l u :	3	1	5	17	1	2	1	1	31

P r e h l a d

príslušníkov splňujúcich kvalifikačné požiadavky

Pracovisko	Cel- kový stav	Z to- ho nespl- ňujú	V čom nespĺňujú kvalifikačné požiadavky				
			v odbor. vzdelá- ní	vo všeobec. vzdelá- ní	v polit. vzdelá- ní	vo vysoko- školsk. vzdel.	vôbec nespl- ňujú
Vedenie	1	1		1			
Vnútor. odd.	4	4	2			2	
Evid. št. odd.	6	4	2				2
2. odbor-ved.	3	2				2	
2. odb. vn. sk.	5	2	1	1			
- 1. odd.	13	4	3		1		
- 2. odd.	6	2	2				
≠ 3. odd.	11	6	4	2			
- 4. odd.	7	1	1				
- 5. odd.	6	3	3				
- 6. odd.	7	1		1			
- 7. odd.	12	3	3				
OPK Hraničná	12	10	1	8	1		
- Sl. N. Mesto	6	4		4			
- Čierna n/T.	9	7		6	1		
- V. Nemecké	4	2		2			
- Javorina	10	7		5			2
OšTB-Poprad	19	9	6	1			2
-Prešov	15	7	3				4
-Sp. N. Ves	13	3	2		1		
-Michalovce	7	3	2		1		
-Čierna n/T.	11	6	5				1
-Rožňava	7	1					1
-Humenné -Bardejov	6	3	2	1			
4. odbor	37	22	11	9		2	
6. odbor	41	27	9	7		1	10
Spolu :	278	144	62	48	5	7	22

P r e h l a d
p splnení kvalifikačných požiadaviek

Pracovisko	Cel- kový stav	Z to- ho spl- ňajú	Z toho počtu po jednotlivých funk.splňajú :											
			náč. od- bo- ru	zást. náč. odb.	náč. odd.	Zást. náč. odd.	st. ref.	re- fe- rent	ref. spis.	adm. pra- cov.	tech. 3.st.	pre- kl. 3.st.	spl. náhr.	
Vedenie	1													
Vnútor. odd.	4													
Ev.štat.odd.	6	2								1				1
2.odbor-ved.	3	1	1											
2.odb.vn.sk.	5	3								1	2			
- 1.odd.	13	9			1		4	3						1
- 2.odd.	6	4			1			1						2
- 3.odd.	11	5			1		3	1						
- 4.odd.	7	6			1		4							1
- 5.odd.	6	3					3							
- 6.odd.	7	6			1		5							
- 7.odd.	12	9			1		7	1						
OPK Hraničná	12	2					2							
-Sl.N.M.	6	2			1			1						
-Čierna n/T	9	2			1		1							
-V.Nemecké	4	2			1		1							
-Javorina	10	3			1		1	1						
OŠtB Poprad	19	10			1	1	4	3	1					
Prešov	15	8			1	1	4	2						
Sp.N.V.	13	10			1		7	1	1					
Michal.	7	4			1		2		1					
Čierna	11	5			1		1	1	1					1
Rožňava	7	6			1		2	2	1					
Humenné Bardejov	6	3					2							1
4. odbor	37	15	1				10	2	1					1
6. odbor	41	14			1		4	2		2	3			2
Celkom :	278	134	2		17	2	67	21	7	3	2	3		10

Tabuľka č. 5

P r e h ě a d
o ukončení - nadobudnutí vzdelania príslušníkmi v roku 1968

Pracovisko	všeobecné vzdelanie	odborné vzdelanie	VUML	vysoké školy
št.ev.odd.	1		1	
2. odbor	1	7	5	1
OPK v kraji		1		
OŠtB v kraji		5	3	
4. odbor	1	3		
6. odbor		2	1	
S p o l u :	3	18	10	1 (=32)

P r e h l a d

príslušníkov v súčasnej dobe študujúcich v rôznych formách štúdia

Pracovisko	t P o č t	z toho po jedn.funkc.														
		trž.azást. odboru	trž.azást. odboru	st.ref.	referent	tech.a preklad.	SOŠ-MV	školy	BVS	B.r.práv. kurz	wys.šk. kpr.právna	wys.šk. politická	školy	VUML	Jaz.šk.	
Vnútročné odd.	1			1					1							
2.odbor-vedenie	2	2							1		1					
2.odb.-1.odd.	5				5					1		2	2			
-2.odd.	1			1									1			
-3.odd.	3				2	1								3		
-4.odd.	2				2									2		
-5.odd.	3				2	1	1			1				1		
-6.odd.	4				3	1				2	1			1		
-7.odd.	5				5		1					1	2	1		
OPK Čierna n/T.	3		1		2				2					1		
Javorina	2				2				2							
O-ŠtB Poprad	5		1	1	3		2						1	2		
Prešov	3				2	1				1				2		
Sp.N.Ves	5		1	2	2		1					1		3		
Michalovce	4		1		3		1							3		
Rožňava	3		1	1	1		1					1		1		
Čierna n/T.	1				1					1						
4. odbor	9	1		5	3				6					2	1	
6. odbor	8				1	7	2							1	2	3
S p o l u :	69	3	5	30	24	7	9	10	2	6	4	5	28	5		